

NÉPI EGYSÉG

Az ENSZ közgyűlésén

Visinszki nagy beszédben leplezte le a háborúra uszító amerikai trösztök mesterkedéseit

Marshall „békebizottság” javaslata ellenkezik az ENSZ alapokmányával
— Lengyelország szónoka Európa kettéosztása ellen

(New York) — Marshall amerikai külügyminiszter az Egyesült Nemzetek Szervezetének a napokban megnyitott második ülésén a közgyűlés elé terjesztette Amerika új béke-tervét. E szerint az ENSZ 55 tagállamának részvételével állítsanak fel ideiglenes békebizottságot, amely foglalkozzék minden olyan helyzet fel, amely a nemzetközi békét veszélyezteti. A javaslat szerint a vétőjogot korlátozni kell olyan esetekben amikor az ENSZ kénytelen katonai vagy gazdasági intézkedéseket tenni.

A moszkvai rádió az ENSZ ülés szakával foglalkozva hangoztatta hogy a közgyűlésnek a béke és a biztonság kérdéseivel kell első sorban foglalkoznia.

Mégis tapasztalható, mondotta a továbbiak során a szovjet hírmagyarozó, hogy széleskörű hadjárat indult a közgyűlés ellen, abból a célból, hogy a világ figyelmét elhelyezt másra tereljék. A vétőjog kérdésének felvetésével Amerika azt az elvet akarja kifejezni, amely nemzetközi ügyekben, a béke és biztonság ügyében a nagyhatalmak teljes egybontását írja elő. Mindez azt jelenti, hogy

az Egyesült Nemzetek Szervezete választás előtt áll.

Vagy alárendeli magát Amerika tervei, vagy pedig Amerika részéről megkezdődik a szervezet megszűntetése érdekében a mozgalom. A demokratikus nemzetek és kisemberek magatartása azonban helytálló ellenében áll az amerikai felfogással, mert ezek a népek együttműködésük től és az Egyesült Nemzetek Szervezetétől várják a szilárd béke biztosítását. — fejezte be fejtegetését a moszkvai rádió hírmagyarozója.

AZ ENSZ AZ AMERIKAI IMPERIALIZMUS BEFOLYÁSA ALATT

A szovjet rádió egy másik híradásában Linetzkij az alábbiakat mondotta: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének első ülésén az együttműködés elve alapján dolgoztak együtt a tagállamok, azóta azonban az ENSZ az amerikai imperializmus befolyása alá került.

Igy például a délafrikai Unió képviselője már kijelentette, hogy az ENSZ határozatait nem tartja magára nézve kötelezőnek.

A francia sajtó bírálja Marshall amerikai külügyminiszter beszédét és azt vádolja, hogy fel akarja rugni az Egyesült Nemzetek Szervezetét.

A „New York Herald Tribune” szerint

Marshall magához akarja ragadni a kezdeményezést, amely az első ülésnek a Szovjetzettség kezében volt.

Az olasz lapok szerint Marshall alibit keres a Balkánon való nyit beavatkozásra.

Biault francia külügyminiszter magánjellegű megbeszélést folytatott Marshallal, amely egy óra hosszúság

tartott. Mexikó kiküldött hangzóat, ta, hogy a belső egyetlenkedések bontják meg az együttműködést.

Lengyelország szónoka ellenzi, hogy a világot és különösen Európát két táborra osszák.

VISINSZKY: „TILTSÁK MEG A HÁBORUS USZÍTÁST”

Visinszki helyettes szovjet külügyminiszter nagyhatású beszédében válságot Marshall amerikai külügyminiszter felszólalására. A Szovjetzettség helyettes külügyminisztere

elutasította Marshall indítványát az úgynevezett békebizottság felállítására vonatkozólag, amely az

Egyesült Nemzetek Szervezete alapokmányának megsértését jelelt.

Visinszki rámutatott arra, hogy a háború az amerikai trösztöknek nagyszerű üzletet jelent és ezért azok újabb háborúra uszítanak. Ugyazint háborús uszítás tapasztalható Görögországban és Törökországban is. A szovjet helyettes külügyminiszter határozati javaslatot terjesztett be az ENSZ elé, amelyben indítványozza, tiltsák meg a hasonló háborús uszítást mindazoknak az országoknak, amelyek megnevezett.

Indítványozza továbbá a már előzőleg kimondott csökkentését a fegyverkezésnek és az atomfegyver terjedésén kívül való helyezését.

Erélyes rendszabályok a szlovákiai államellenes összeesküvők leleplezésére

Még érvényes utlevéllel sem távozhat senki sem az országból!

(Pozsony) — Ismeretes, hogy az elmúlt napokban államellenes összeesküvést leplezték le Szlovákiában és ennek során 275 személyt tartóztattak le. A nyomozás új adatai szerint

a szervezetet még a németek általították meg későbbi terrorcselekmények céljaira.

Zsolnán két titkos rádióadóállomást fedeztek fel a letartóztatottak között több szerzetes és apáca is van, akik a titkos társaság roplapjait terjesztették. Az összeesküvők főirányítója Skorvada, a Szlovák Demokráta Párt egyik járási titkára volt, aki annakidején a Hlinka-gárda ifjúsági kiképzőjeként szerepelt, majd Németország amerikai megszállási övezetbe szökött, onnan átment Franciaországba, ahonnan nemrég térte vissza. Az összeesküvők „Tiso

rohamcsapatainak” nevezték magukat, illetve alakulataikat. Az államellenes társaság célja az volt, hogy alkalmas pillanatban megszállják Szlovákiát és kikiáltassák a függetlenséget, vagyis az első hadat Csehszlovágiától.

Összeköttetésben álltak az úgynevezett Bender-bandákkal, amelyek már hosszú ideje rettegésben tartották Szlovákia lakosságát. Ugyancsak kapcsolataik voltak Szlovákia volt külügyminiszterével, aki a háború óta Amerikában tartózkodik.

A hatóságok letartóztatták Suhanzikit is, a Szlovák Demokráta Párt pozsonyi sajtófőnökét.

Ugyancsak a pozsonyi hatóságok őrizetbe vettek két angol újságíró, az „Illustrated” munkatársait, akik a

Kormányküldöttség tett látogatást Szuszajkov vezérezerednesnél, a SZEB elnökénél

(BUKAREST) — Groza Péter dr. miniszterelnök vezetésével kormányküldöttség tett tisztelegő látogatást Szuszajkov vezérezerednesnél, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnökénél. A miniszterelnök a kormány, parlament és az ország népének nevében köszönetet mondott Szuszajkov vezérezerednesnek azért a példás tevékenységért, amelyet a béke és az ország fejlődésének érdekében kifejtett.

A vezérezerednes megleghangú válaszában megköszönte az előmerő szavakat és közölte, hogy a kormány köszönetét továbbítja a szovjet kormánynak.

A reakciós görög kormány

Növeli a hadsereg létszámát

(Athén) — A görög legfelsőbb honvédelmi tanács jóváhagyta a katonaság létszámának növelését. E szerint emelkedik az úgynevezett nemzetőrségén kívül a hadsereg létszáma is. Becslések szerint ez azt jelenti, hogy a jelenleg fegyverben tartott emberek létszáma megkétszereződik. A legfelsőbb honvédelmi tanács fenti határozatát az amerikai megbízott jóváhagyta. Szofia-i sz. miniszterelnök kijelentette, hogy szükség esetén elrendeli az egész görög nemzet mozgósítását. Ezt arra az esetre helyezte kiállításba, ha a szabadságharcosok a közkegyelmi családokra sem teszik le a fegyvert.

Új rendszer bevezetésével

A CFR ismét megkönnyítette az élelmiszerek vasuti szállítását

(Bukarest) — Szeptember 21-től kezdve az államvasutak vezérigazgatósága új viteldíjat állapított meg az élelmiszert tartalmazó csomagokra. Bevezetik a fuvarbélyeget. Ez a bélyeg kétféle címetben kerül forgalomba, 20 és 60 lejes bélyeget fognak árusítani. Alkalmazásukra nézve a következő intézkedések érvényesek.

A — A gyorsúti (messagerie) díjszabás A) szakaszában felsorolt élelmiszert tartalmazó csomagoknál a következő díjtételek számítandók:

- 1-től 100 km.-ig terjedő távolságra 1 darab 20 lejes bélyeg.
- 101-től 250 km.-ig terjedő távolságra 1 darab 60 lejes bélyeg.

b) 251 km. távolságon felül 2 darab 60 lejes bélyeg.

A fenti díjtételek vonatkoznak a következő élelmiszerekre:

a) Mindenféle belföldi gyümölcs, beleértve a szőlőt és a görög vagy sárgadinnyét.

b) Burgonya, hagyma, fokhagyma, zöldborsó, zöldborsó, fehér és piros káposzta, kelvirág, petrezselyem, paradicsom, kékparadicsom (vineta), paprika, répa, zöldség, kapor, leostyan, uborka, celler, cékla, torma, karalábé, mindenféle retek, tej, tojás, liszt és kukoricaliszt.

A fenti fuvarbélyeg 30 kg.-os csomagokra vonatkozik.

B. — A gyorsúti (messagerie) viteldíj A) szakasza szerint 60 százalékos kedvezményben részesülnek a következő élelmiszereket tartalmazó legfeljebb 30 kg.-os csomagok:

a) Mindenféle friss belföldi gyümölcs beleértve a sárga és görög dinnyét is.

b) A következő zöldségfélék; fehér és vörös káposzta, hagyma, petrezselyem, paradicsom, kék paradicsom (vineta), paprika, répa, nyers zöldborsó és zöldborsó, zöldség, kapor, leostyan, uborka, celler, kelvirág, cékla, karalábé, répa és práz.

c) Friss tej.

A felsorolt élelmiszerekkel viteldíj.

Az ország valamennyi termelő tényezőjét felölelő termelő és fogyasztási szövetkezetek létesülnek

Új jövő nyílik meg szövetkezeteink előtt

(Bukarest) — Az illetékes tényezők az ország gazdasági talpraállításának előmozdítására egyre nagyobb figyelmet szentelnek a szövetkezetek kifejlesztésének.

Az Országos Szakszervezeti Tanács az INCOOP vezetőségével együttesen részletes tervet dolgozott ki, melynek célja, hogy az ország valamennyi termelő tényezőt felölelő hatalmas szövetkezetek létesüljenek. A terv szerint kétéves szövetkezet létesül: termelő és fogyasztási szövetkezet.

A termelő szövetkezetek megalakítása a termelő ágak szerint csoportosított szakszervezetek alapján történik. A szövetkezetek tagjai azokból a munkásokból és műszaki személyzetből kerülnek ki, akik az illető szakmákban működnek.

A szövetkezetek működését irányító Szövetség hatásköre a következők: Minden szövetkezet taglétszáma arányában letett helyet el a Szövetségnek. Ezenfelül a szövetkezet havi tagdíját fizet a Szövetségnek, amely azonban nem lehet nagyobb, mint a kollektív szerződésben megszabott legkisebb fizetés az illető foglalkozási ágban.

Ennek ellenére a Szövetség erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti a termelő szövetkezetet. Gondoskodik arról, hogy a szövetkezet a termelt anyagokat a lehető legjobban értékesítse. A Szövetség fővezér mind beföldi, mind külföldi rendeléseket és ezeket elosztja az egyes termelőszövetkezetek között, tekintetbe véve természetesen az egyes szövetkezetek teljesítő képességét.

A terv szerint minden ipari és kereskedelmi vállalat mellett egy-egy fogyasztási szövetkezet létesítenék, amely gondoskodik az alkalmazottaknak élelmiszerről, ruházati cikkekről és minden egyéb szükségessé váló ellátásáról.

A kisebb vállalatok alkalmazottai városnegyedeként (kerületként) alakítják meg fogyasztási szövetkezetüket, amely azután felöleli a vállalatok összes alkalmazottait. Az állami intézmények alkalmazottai szintén külön fogyasztási szövetkezetbe tömörülnek.

A fogyasztási szövetkezetek kifogástalan működését azzal biztosítják, hogy közvetlen kapcsolatba teremtenek a falusi termelő szövetkezetekkel, amelyek azután eljuttatják a városi alkalmazottaknak a szükséges élelmiszereket.

KISIPARI ÜZEMEK ÖSSZEVONÁSÁVAL TERMELŐ SZÖVETKEZETEK ALAKULNAK

Mint ismeretes, a havi előirányzatra tagolt termelési terv, december 31-én fejeződik be. A termelési terv gyakorlati megvalósítása folyamán szerzett tapasztalatok alapján most újabb termelési terv kidolgozása van folyamatban.

Megállapították ugyanis, hogy bizonyos mértékben be lehet vonni a kisipart is a termelésbe és főleg azokat a műhelyeket, melyek sorozatban gyártanak egyes alkatrészeket, vagy amelyek a termelt cikkek természetét tekintve voltaképpen a nagyüzemek kisebb műhelyeinek tekinthetők.

A kisipari helyzetének megoldása azonban egyike a legnehezebb kérdéseknél. A szövetkezetekben például igen sok olyan kisebb vállalat van, amelyekben a szövetségek száma 2-től 20-ig terjed. Ezek a kisüzemek berendezési hiányossága folytán sokkal nagyobb arányú nyersanyagvesztéssel dolgoznak, mint a tökéletesített felszereléssel működő nagy üzemek.

Az üzemköltöztetést és az áramfogyasztást is kisebb termelésre kell osztani, mint a nagy gyáraknál. Ezekből a megfontolásokból született meg a kisipari üzemek összevonásának eszméje. Sőt az indítvány is felvetődött, hogy a kisipari üzemek összevonásába kapcsolják be még azokat a szövetkezeteket is, melyek 80 szövetséggel rendelkeznek. Ennek a tervnek megvalósítása szorosban összefügg a gyárhálózás kérdésével. Tekintettel arra, hogy az idei ősz folyamán már késő lenne a kisebb műhelyek átalakítási munkát végrehajtani vagy újabb gyárhálózások építkezését megkezdeni, előtérbe került az a gondolat, hogy a kisiparosok szakmai szövetkezeteit felintésként olvassuk be valamely nagyipari üzem körpontjába, amely azután a hozzatartozó kisebb üzemek részére összesített termelési tervet kap és egyidejűleg feléles lenne, mind az előirányzott terv

végrehajtásáért, mind az esetleges adóeltérőlések megakadályozásáért. Ebből a célból a szakmai szövetkezetek ellenőrző szerveket kell létesíteniük, amelyek felügyelnék a termelés menetére és a nyersanyag elosztására valamint a törvényes rendelkezések tiszteletben tartására.

A kisiparosok köréből és az illetékes hatóságok részéről sugalmazott javaslatok mellett, még egy másik megoldás gondolata is felmerült. Ez abban állana, hogy a kisiparosokat kisebb

termelő szövetkezetekbe tömörítik.

Végül a hivatalos körökben származó harmadik javaslat szerint a kisebb szövetkezetek üzemeket áttelepítenék a falvakba, de különösen olyan vidékekre, ahol pamutot termelnek, hogy ezzel a falusi termelés fokozását is előmozdítsák. E kezdeményezés után csak a belföldi pamutfonalak feldolgozásával foglalkoznának. Ezek mellett a kis műhelyek mellett állami támogatással pamutfonókat rendeznek be, amelyeknek az lenne a rendeltetése, hogy

Helyszíni riport a hazatért foglyok táborából

Találkozás az utolért foglyokkal A szabadulás és viszontlátás pillanatai

Utban vannak a többiek is, félév múlva mindenki itthon lesz

II.

(Fokszán) — Nyílik a hadifoglytábor kapuja. Négyesével felsorakozva nagy csoport foglyok jön ki. Or sehol. A közeli vasútvonal mellett mező felé tartanak. Ott összeszedték az előző este szabadonbocsátott foglyok által szétdobált papírladákat és konzerves dobozókat. Visszajövet felénk tartottak. A hoz

zártartozók természetesen megrohadták őket. A kérdészuhatagra ők sem mondhattak egyebet, mint amit már előbb megtudtunk: az erdélyi volt hadifoglyokat előző este elbocsátották. Ők magyarországiak, de rövidesen ők is utnak indulnak hazafelé. Még van ugyan bent egy csoport erdélyi, ezeket most készítik az útra, este ők is vonatra kerülnek.

Mit mondanak a foglyok?

A beszélgetés természetesen a foglyok sorsára terelődik. Egy pesti fiú elmondja, hogy nemcsak a táborban, de egész fogságuk ideje alatt megkülönböztetett gondallal ügyeltek egészségükre és tisztaságukra.

Tető, vagy egyéb elősdi ismeretlen fogalom a hadifoglyok közt.

A táborban rendes mozielőadások vannak. Saját zenekaruk és műkedvelő együttesük szinte naponta szelrepelt a tábor kultúrházában. Tegnap este is egy ilyen előadás volt, ezért nem látták, amikor az észak-erdélyiek kivonultak a szabadsgá felé. Mind a fogságban, mind a táborban nagyszerűen felszerelt mosdók gondoskodtak állandóan tiszta fehérműről és kényelméről, jól felszerelt fürdőkhöz tartoztak. Előadásuk kielégítő. Itt a táborban nem kapnak gyümölcsöt, sem tejterméket, nehogy a mosatlan gyümölcs, vagy romlott tejtermék betegséget okozzon.

— Ugy ügyelnék ránk — mondotta a foglyok —, hogy anyánk

A viszontlátás

Amin a kocsit megállt a tábor előtt, néhány foglyok felénk sietett. Egy lecsúszó asszony egyenesen a férje nyakába esett. Görcsösen ölelték, csókolták egymást. Percenként nem tudtak szólni egymás felé.

Ezt a jelenetet a legcinikusabb újságíró sem tudta meghatódás nélkül végignézni.

Az ezres tömeg közül percek alatt kerültek elő az évekig siratott távollévő hozzátartozók. Nevek röpködtek, újabb és újabb megható találkozások. Vége a foglyok életének. A barakok mellett a román katonai hatóságok a nagy melegben izzadva töl-

se viselhetett jobban gondunkat odahaza. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy leánydólm lenne a fogság, de meg vannak a róla győződve, hogy az otthoni életük közül sokan rosszabb körülmények között éltek az utolsó néhány esztendőben. A honvágy gyötrelmének kitűnő egyéb baj nem is volt. Na de most ez is elmúlt — mondta büszkén.

A foglyokat körülálló asszonyok bíráló szemekkel méregették végig a foglyokat és megállapították, hogy ezek bizony cseppet sem rongyosak. Tiszta, jó fehérműt viselnek, valamennyinek jó bakancsa van, ápoltak, borotváltak. Mikor az autóbusz tulajdonosa megérte, hogy Buzau-ba szállítja őket, hogy még aznap megérthassák hozzátartozóikat és hirt halljanak a még távollévőkről is, az asszonyoknak egyszerűen eszükbe jutott a piac.

Miután az asszonyok kielégítették piaci szenvedélyüket, — csak úgy alkudtak, megszokásból — tovább indultunk Buzau felé.

tölték ki a hazatérők menetleveleit. Többet az egy századnyi ember sorakozik. Néhány perc múlva indulnak is az állomás, a rég nem látott ott, hon felé.

Nagy katonai tehergépkocsik érkeztek. Erre rákajkál a volt foglyok nehezebb podgyászát. Rövidesen újabb és újabb oszlopok képződnek. Egymásután indulnak hazafelé sok éves távollét után a volt hadifoglyok.

A viszontlátások viharos lezajlása után elvegyülünk a hazatérők tömegében.

Valamennyien élnek, frissek, tiszták, mintha nem is nagy út-

FIGYELEM!

Gondoljon jövőjére és iratkozzék be

Gépkocsivezető

tanfolyamunkra

Most folynak az utolsó beiratkozások. A tanfolyam kezdete október 1-én (B)

Fizetési könnyítések!

BRASSÓ, str. Vlad Tepeş 13.
(volt Mester utca) Telefon 27-64

a falusi lakosság szükségleteit kielégítik.

Természetesen a kisipari kérdéset egyelőre csak most tanulmányozzák. Végsőleges döntés csak az 1948-as termelési terv kidolgozása során várható.

ról, hosszú fogságból érkeztek volna. Tiszta és legényesség együtt vannak.

Igy külsőről nem is lehet rájuk ismerni, melyik volt tiszt, melyik legényeségi állományú. A régi különbség már elenyészett.

Kinn az állomásról a kísérő román altiszt elhelyezi őket és udvariasan új utat kíván nekik. Míg a vonat indulására várunk, elbeszélgetünk a volt foglyokkal.

AKIKET SZERETTEM ÉS AKIKET NEM

A nagy Szovjetbirodalom minden részéből jöttek. Volt, aki kaukázusi mérleggyárban dolgozott, volt aki az Uraltan trótt erdőt és a doni szénmedence bányáiban fejtette a fekete gyémántot. Arra a kérdésünkre, hogy milyen nemzetiséggel tudtak a legjobban megférni, egyhangúan azt a választ adták, hogy az oroszokkal. Rájöttünk, hogy rosszult feltűnik fel a kérdést. Milyen nemzetiségű hadifoglyok társukkal éltek a legbarátságosabb viszonyban — ismételtük meg a kérdést. Kellemes meglepetésünkre — nem tudták, hogy újságíróval beszélnek — azt mondták, hogy

az erdélyi foglyok a románokkal voltak a legbensőségesebb viszonyban mindenütt.

Legalább ötven különböző rendű és rangú foglyok arra a kérdésünkre, hogy milyen volt a viszony a német foglyokkal, egyhangúan a következő választ adta: a lehető legbarátságosabb. Önző rossz emberek. Egy-mással versenyezve hízelegtek az oroszoknak, hogy kegyeiket megnyerjék, de sikertelenül. Ott nem a szó számít, hanem a cselekedet. Mikor munkáról volt szó, a németek bizony nem törtétek, de ha valamit kapni lehetett, ott mindenütt elő voltak. Közutalnak örövendettek.

MEGÁTALKODOTT JAPÁNOK

Egyik foglyótáborba japán foglyok érkeztek. Csak akkor voltak hajlandók dolgozni, ha rizst kapnak. Előfordult, hogy nem volt rizs. Ilyenkor körbegyűgölgöttek, kezüket az ölkükbe rakták és ott ültek szólanul naphosszat. Sem szép szóval, sem fenyegetéssel nem lehetett őket megmozdításra bírni. Ha munkaközben valamelyikük cigarettára gyújtott, a többiek is abbahagyták a munkát és leguggoltak, míg társuk a cigarettát elszívta. Mindezt tisztiektől parancsra cselekedték.

Munkátelestményük ilyenformán siralmas volt. Mikor rájöttek, hogy ha többet dolgoznak, jobb lesz az ellátásuk, egymásután hagyták cserben tisztiekt és kezdtek dolgozni. Így aztán kaptak rizst.

Köteletet lehetne írni a volt foglyokról csak így röviden elkapott élményeiről, de ezeket majd elmesélik ők maguk itthon.

Tiboldi Béla

FIGYELEM!

ELVESZETT JÓKEDV-T VISSZANYERHETI a Magyar Népi Szövetség

ÉTKEZDÉJÉNEK FELAVATÁSÁN

MNSZ Brassó, Mester utca 16.

Szombaton 20-án este 8 órakor

TARKA MŰSOR, ÉTEL, ITAL, ZENE, TÁNC

(B)

